

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobců: **a) M. R., b) M. Ra.**, zast. Mgr. Pavlem Kužílkem, advokátem se sídlem Blahoslavova 72/4, Přerov, proti žalovanému: **Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 6. 2016, č. j. 10 A 85/2015 – 85,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobců Mgr. Pavlu Kužílkovi, advokátovi se sídlem Blahoslavova 72/4, Přerov, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 12 730 Kč. Tato částka mu bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

V ubytovně, kde jsou oba žalobci hlášeni k pobytu, došlo dne 16. 11. 2013 k incidentu, na základě kterého přivolala majitelka ubytovny hlídku městské policie. Po jejím odjezdu přivolal žalobce a) rychlou záchrannou službu a Policii ČR, protože dle jeho tvrzení jej příslušníci hlídky napadli.

Následně byli oba žalobci a další účastníci incidentu vyzváni k podání vysvětlení ve věci, k čemuž došlo v rozmezí od 26. 11. 2013 do 27. 11. 2013. Krajské ředitelství policie

Olomouckého kraje dospělo k závěru, že ve věci tvrzeného napadení ze strany příslušníků hlídky městské policie neexistuje dostatek důkazů, použití donucovacích prostředků strážníkem bylo vyhodnoceno jako přiměřené. Dne 4. 2. 2014 bylo Magistrátu města Přerov (dále jen „magistrát“) zasláno oznámení podle § 58 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), pro podezření ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Magistrátem byla věc vrácena Obvodnímu oddělení Přerov 2, neboť magistrát dospěl k závěru, že nemá možnost objektivně posoudit, zda mohlo k přestupkovému jednání dojít či nikoli. Poté byla věc ke dni 12. 2. 2014 podle § 58 odst. 3 písm. b) zákona o přestupcích policejním orgánem odložena.

Dne 18. 2. 2014 podali žalobci k obvodnímu oddělení Policie ČR stížnost na postup a způsob vyřízení shora popsané věci. Stížnost byla zaevidována pod č. j. KRPM-26367/ČJ-2014-140066-S a řešena příslušným odborem vnitřní kontroly. Dne 17. 3. 2014 byli žalobci vyrozuměni o jejím vyřízení.

Dne 25. 3. 2014 podali žalobci další stížnost, která byla vyhodnocena jako nesouhlas s vyřízením předchozí stížnosti a postoupena Policejnímu prezidiu ČR. Stížnost žalobci doplnili podáním ze dne 27. 3. 2014, přičemž část tohoto podání byla posouzena jako stížnost nová. Tato nová stížnost byla zaevidována pod č. j. KRPM-53399-9/ČJ-2014-140066-6, byla opět řešena odborem vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje a shledána nedůvodnou, o čemž byli žalobci vyrozuměni.

Původní stížnost (resp. nesouhlas se způsobem jejího vyřízení) byla rovněž shledána nedůvodnou, o čemž byli žalobci vyrozuměni sděleními policejního prezidenta č. j. PPR-10419-10/ČJ-2014-990210-S a č. j. PPR-10419-16/ČJ-2014-990210-S.

Žalobci podali dne 12. 11. 2014 žalobu, kterou se domáhali ochrany před údajnou nečinností Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje spočívající v nevyřízení jejich stížnosti ze dne 18. 2. 2014 a před údajnou nečinností žalovaného spočívající v nevyřízení stížnosti ze dne 25. 3. 2014, která byla doplněna podáním ze dne 27. 3. 2014.

Městský soud v záhlaví označeným rozsudkem žalobu zamítl jako nedůvodnou, neboť dovodil, že vyrozumění Policie ČR o výsledku šetření a přijatých opatřeních na základě upozornění žalobců ve smyslu § 97 zákona č. 273/2008, o Policii České republiky (dále jen „zákon o policii“), i sdělení policejního prezidenta o přešetření způsobu vyřízení upozornění žalobců podřízeným orgánem postupem na základě subsidiární aplikace § 175 odst. 7 správního řádu nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

Proti rozsudku městského soudu podali žalobci (dále jen „stěžovatelé“) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatelé namítli, že závěry městského soudu nejsou správné a představují porušení jejich práva na spravedlivý proces a porušení zásady „dobré správy“. Nesouhlasí

pokračování

s argumentací, že vyrozumění policie o výsledku šetření a přijatých opatřeních není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2010, č. j. 4 Aps 2/2010 – 44 (stěžovatelé zjevně nesprávně uvedli č. j. 4 Aps 2/2010 – 48 – pozn. NSS), uvedli, že v jejich případě se jedná o sdělení, tj. postup správního orgánu, který náleží mezi základní zásady správního řízení (§ 2 až § 8 správního řádu). Městský soud měl dle názoru stěžovatelů aplikovat § 154 nebo § 175 správního řádu a z materiálního hlediska považovat daná sdělení/vyrozumění žalovaného za rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. Stěžovatelé mají za to, že jejich právo na řádné vyřízení jejich stížností proti postupu policejních orgánů nebylo posouzeno v souladu se zákonem a čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Z uvedených důvodů navrhuji zrušení rozsudku městského soudu.

Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti; ve věci nevystupuje jako orgán policie zodpovědný za samotný postup při vyšetřování oznámení stěžovatelů na Obvodním oddělení Přerov 2. Tím bylo Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje. Žalovaný v této věci vystupoval jako nadřízený správní orgán, který přeshetřil jen způsob vyřízení stížnosti ze strany krajského ředitelství. Vyrozumění Policie ČR podle § 97 zákona o PČR ani sdělení policejního prezidenta o přeshetření způsobu vyřízení upozornění stěžovatelů podřízeným orgánem na základě subsidiární aplikace § 175 odst. 7 správního řádu nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

Stěžovatelé se kasační stížností podanou ve stanovené lhůtě (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) domáhali přezkumu rozhodnutí městského soudu, které vzešlo z řízení, jehož byli účastníky (§ 102 s. ř. s.), jejich kasační stížnost splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.) a stěžovatelé jsou zastoupeni advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek, vázán rozsahem a důvody, které uplatňovali stěžovatelé ve svém podání. Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Předně Nejvyšší správní soud k argumentaci žalovaného konstatuje, že žalovaného v případě žaloby na ochranu proti nečinnosti neurčuje přímo zákon, jak je tomu u žaloby proti rozhodnutí (srov. § 69 s. ř. s.), nýbrž žalovaného určuje žalobce svým tvrzením. V této souvislosti lze připomenout právní větu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2003, č. j. Na 249/2003 – 9, která zní: *„Pasivní legitimace je v řízení o žalobě proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 odst. 2 s. ř. s. určena tvrzením žalobce v žalobě. Existenci povinnosti žalovaného vydat rozhodnutí ve věci samé či osvědčení se soud, a to soud věcně a místně příslušný, zabývá až při věcném posuzování žaloby a nikoli při rozhodování o procesních otázkách.“*

Městský soud v napadeném rozsudku přílehavě odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 235/2015 – 26, který byl vydán v téže věci stěžovatelů proti jinému žalovanému (Krajskému ředitelství policie Olomouckého kraje), a v němž zdejší soud uvedl: *„Předně Nejvyšší správní soud konstatuje, že toutéž věcí se zabýval*

ke kasační stížnosti stěžovatelů v řízení vedeném pod sp. zn. 1 As 134/2015, kde bylo napadeno vyřízení jejich stížnosti žalobou proti rozhodnutí dle § 65 a násl. s. ř. s. V rozhodnutí v této věci ze dne 2. 12. 2015, č. j. 1 As 134/2015 – 36, soud konstatoval: „Žalobou napadené akty žalovaných nezasahují do právní sféry žalobců. Nejde o jakkoliv formalizovaná rozhodnutí, zároveň na ně nelze pohlížet ani jako na rozhodnutí v materiálním slova smyslu. Krajský soud je takto posoudil a zcela v souladu s právní úpravou i judikaturou žalobu odmítl. Nejvyšší správní soud se s jeho závěrem ztotožnil.“ Kasační soud tak dospěl k závěru, že vyřízení stížnosti dle § 97 zákona o Policii, ani stížnosti dle § 175 správního řádu, není rozhodnutím dle § 65 s. ř. s. Závěry z citovaného rozsudku 1. senátu jsou relevantní i pro nynější řízení. Žalobou na ochranu proti nečinnosti se totiž může žalobce domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Judikatura dovodila, že použitý pojem „rozhodnutí ve věci samé“ přímo navazuje na legislativní zkratku „rozhodnutí“ podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Musí se tedy jednat o nečinnost při vydání rozhodnutí, jímž má být založeno, změněno, zrušeno nebo závazně určeno právo nebo povinnost účastníka řízení (žalobce), a které je současně způsobilé zkrátit účastníka řízení (žalobce) na právech (podrobně viz Potěšil, L., Šimíček, V. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Leges, 2014, str. 754 – 758, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2008, č. j. 1 Ans 5/2008 – 104). O takové rozhodnutí se tedy v posuzované věci nejedná. Z povahy věci je vyloučeno i to, aby vyrozumění o vyřízení stížnosti bylo osvědčením. Osvědčení podle doktríny správního práva „úředně potvrzuje skutečnosti, které jsou v něm uvedeny. Na rozdíl od deklaratorního správního aktu se osvědčení vydává v případech, kdy není třeba autoritativního zjištění (kdy není o věci pochybnost nebo spor a kdy není zapotřebí ani jinak použít správního uvážení nebo vyložit neurčitý pojem – osvědčují se skutečnosti úředně zřejmé, zpravidla z vnitřních zdrojů vykonavatele veřejné správy, který osvědčení vydává). (...) Proti osvědčení se nelze bránit žádným formálním opravným prostředkem, nýbrž důkazem opaku.“ (Dušan Hendrych a kol., Správní právo. Obecná část, 6. vydání, C. H. Beck, Praha. 2006, str. 267). Z uvedeného vychází i judikatura Nejvyššího správního soudu, například v rozsudku ze dne 29. 3. 2006, č. j. 1 Ans 8/2005 - 165, publ. pod č. 981/2006 Sb. NSS, soud vyslovil, že „[t]eoretickou úvahu, že osvědčení se vydává tam, kde o věci není sporu, nelze absolutizovat a spíše je na místě ji vykládat tak, že jde o věci, o něž by nemělo být sporu, nebo o věci, o kterých zpravidla nemůže být sporu; v opačném případě by totiž § 79 odst. 1 s. ř. s. v části, v níž umožňuje brojit proti nevydání osvědčení, postrádal smysl. Důraz je naopak zapotřebí položit na to, že osvědčení je úředním potvrzením skutečností, které jsou v něm uvedeny (...)“. V rozsudku ze dne 7. 11. 2007, č. j. 3 As 33/2006 - 84, publ. pod č. 1654/2008 Sb. NSS, pak chápal osvědčení jako akt, který má povahu důkazního prostředku, jehož obsah (důkaz) lze vyvrátit jiným důkazem. Jde tedy o akt pohybující se v rovině skutkové, o akt potvrzující sice úředně, avšak nezávazně, neboť vyvratitelně, určité skutečnosti (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008 – 98, publ. pod č. 2206/2011 Sb. NSS). Vyrozumění o vyřízení stížnosti uvedené nesplňuje. Není-li vyrozumění o vyřízení stížnosti dle § 97 zákona o Policii rozhodnutím ani osvědčením, nemůže být žalobce úspěšný se žalobou na ochranu proti nečinnosti, jejímž účelem může být pouze přimět správní orgán právě k vydání rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Takovou povinnost žalovaný v posuzovaném případě neměl. Domáhat se ochrany práv nečinnostní žalobou proto není v posuzovaném případě možné. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s vypořádáním, jaké poskytl krajský soud. Pokud stěžovatelé namítali, že žalovaný byl povinen stížnost minimálně dle § 175 správního řádu vyřídit, mylí se. Obdobnou otázkou se zabýval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 17. 12. 2010, č. j. 4 Aps 2/2010 - 44, publ. pod č. 2339/2011 Sb. NSS, v němž uvedl, že stížnost dle § 175 správního řádu je „pouhým podnětem

pokračování

pro správní orgán např. k provedení úkonů v rámci služebního dohledu ... a stěžovatel nemá právní nárok, aby na základě jeho stížnosti byly provedeny určité dozorcí nebo jiné úkony (srov. Hendrych, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 7. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 688). ... Na vyřízení stížnosti ... není právní nárok a samotné její vyřízení ještě samo o sobě neznamená odstranění závadného stavu. Navíc o výsledku šetření a přijatých opatřeních se stěžovatel vyrozumívá, jen pokud o to požádal. Takový postup proto neskýtá dostatečný prostor k poskytnutí ochrany či nápravy před nezákonným zásahem. Jednalo by se totiž spíše o formální, než faktický prostředek nápravy a ochrany“. Ustanovení § 175 správního řádu tedy samo o sobě neukládá správnímu řádu povinnost vyrozumět stěžovatele o výsledku prošetření stížnosti. Pokud o to stěžovatel požádá, pak by měl být vyrozuměn, rozhodně však toto vyrozumění není možné považovat za rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení, aby se ho mohl domáhat nečinností žalobou (obdobně platí i dle § 97 zákona o Policii). Tato námitka není důvodná.“

Uvedené závěry platí v plném rozsahu rovněž pro nyní projednávanou věc, Nejvyšší správní soud se v citovaném rozsudku ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 235/2015 – 26, vypořádával s obdobnými námitkami stěžovatelů a Nejvyšší správní soud neshledává důvody, proč by se měl od těchto (správných) závěrů odchýlit a v podrobnostech na uvedený rozsudek, který je stěžovatelům znám, odkazuje.

Lze tedy shrnout, že stěžovatelé se výsledku, jehož chtějí dosáhnout, nemohou domoci nečinností žalobou podle § 79 a násl. s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

Ze všech uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s. Jelikož stěžovatelé neměli v řízení o kasační stížnosti úspěch, nemají právo na náhradu nákladů tohoto řízení; žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

V řízení o žalobě byl stěžovatelům ustanoven advokát Mgr. Pavel Kužílek, který je zastupoval i v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 8, věta poslední, s. ř. s.). V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci za řízení o kasační stížnosti odměnu za dva úkony právní služby (porada se stěžovateli přesahující jednu hodinu konaná dne 17. 6. 2016 a sepis kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. c), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Za každý úkon právní služby v dané věci náleží mimosmluvní odměna ve výši 3100 Kč (§ 9 odst. 4 a § 7 bod 5. advokátního tarifu), přičemž dle § 12 advokátního tarifu jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě

dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snižená o 20 % ($6200 \text{ Kč} \times 0,8 = 4960 \text{ Kč}$), která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy za dva úkony právní služby náleží 10 520 Kč. Mgr. Pavel Kužílek je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“). K odměně a hotovým výdajům se tedy přičítá DPH v sazbě platné ke dni ukončení řízení o kasační stížnosti, tj. ve výši 2210 Kč. Odměna a náhrada hotových výdajů tak činí 12 730 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 16. prosince 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu